

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **B. Š.**, zast. Mgr. Lubomírem Kazdou, advokátem se sídlem Půtova 1219/3, Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 10. 2013, č. j. KUJCK 54009/2013/ODSH, ve znění opravného rozhodnutí vydaného dne 6. 1. 2014, č. j. KUJCK 99/2014/ODSH, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 25. 6. 2014, č. j. 10 A 148/2013 – 37,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 25. 6. 2014, č. j. 10 A 148/2013 – 37, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“), který zamítl jeho žalobu proti v záhlaví uvedenému rozhodnutí žalovaného jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto jeho odvolání a bylo potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Tábor, odboru dopravy (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 1. 7. 2013, č. j. METAB 32974/2013/OD/Ša. Posledně uvedeným rozhodnutím byla stěžovateli uložena pokuta ve výši 98 000 Kč, neboť se dopustil správního deliktu podle § 42b odst. 1 písm. r) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“), tím, že v rozporu s ustanovením § 52 odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon

o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), jako provozovatel motorového vozidla při přepravě nákladu, které překročilo při nízkorychlostním kontrolním vážení hodnoty stanovené § 15 odst. 1 písm. c) bod 4 a odst. 2 písm. c) vyhlášky č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o schvalování technické způsobilosti“).

[2] Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že uvedený skutek byl dostatečně zjištěn na základě protokolu o nízkorychlostním kontrolním vážení vozidla a vážního listu ze dne 15. 10. 2012, č. 201/2012 (dále jen „vážní lístek“). Znakem skutkové podstaty dle § 42b odst. 1 písm. r) zákona o pozemních komunikacích není objektivní stránka deliktu spočívající v příkázání nebo dovolení sankcionovaného jednání, ale provozování vozidla překračujícího při vážení stanovené hodnoty. Stěžovatel sám připustil, že k překročení hodnot došlo a nezpochybnil, že by nebyl provozovatelem váženého vozidla, a proto má žalovaný zákonné znaky za naplněné.

[3] Prokázání liberačního důvodu dle § 43 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích leží na straně stěžovatele. Ten však navrhnul pouze výslech svědků, předvolání k podání vysvětlení a doložení svých povinností (odborná způsobilost řidiče, splnění poučovací povinnosti, systém školení, provedení a doložení systému kontroly, systému organizace a evidence provedené dopravy). Povinností správního orgánu není se těmito návrhy řídit. Správní orgán I. stupně považoval provedené důkazy za dostatečné k rozhodnutí ve věci, a proto další neprovedl a rozhodl ve věci. Navrhované doložení splnění povinností tím, že byl řidič ze strany zaměstnavatele poučen a byl povinen dodržovat platné právní předpisy, nepostačuje ke zproštění odpovědnosti za správní delikt. Stěžovatel se nemůže zprostit své odpovědnosti odkazem na porušení povinností vlastními zaměstnanci, případně osobami, které při výkonu své činnosti používá. Účelem ustanovení obsahujícího liberační důvod je zabránění sankce ve zcela výjimečných případech, kdy by uložení odporovalo jejímu smyslu. Připuštěním navrhovaných liberačních důvodů by mohlo být liberační ustanovení aplikováno ve velkém množství případů, a ztratilo by tak povahu výjimky z obecného pravidla, což by znamenalo ohrožení veřejného zájmu. Značné překročení stanovených hodnot zjištěných při vážení vozidla poškozují síť pozemních komunikací, ale rovněž ohrožuje zdraví a život účastníků silničního provozu.

[4] Krajský soud v napadeném rozsudku uvedl, že vážní lístek obsahoval všechny předepsané náležitosti. Z tohoto lístku měl soud za prokázané, že se stěžovatel dopustil správního deliktu dle § 42b odst. 1 písm. r) zákona o pozemních komunikacích, neboť jako podnikající fyzická osoba provozoval vozidlo, které překročilo svou hmotností maximální povolené hodnoty. Překročení hmotnostních limitů stěžovatel nezpochybňoval. Správnost měření dokládá ověření měřidla, které bylo v době vážení platné.

[5] Stěžovatel spatřoval naplnění liberačního důvodu dle § 43 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích v tom, že řidiče nákladního vozidla řádně proškolil a poučil o povinnostech při řízení nákladního vozidla. Soud tento potup nepovažoval za dostatečný, protože nepředstavuje zákonem předpokládané veškeré úsilí, které po něm lze požadovat, aby porušení zákonem stanovené povinnosti zabránil. Základní možností předcházení přetížení nákladních vozidel představuje provádění průběžné kontroly váhy vozidel. Protože takové kontroly nebyly prováděny, nelze dospět k závěru, že liberační důvod byl naplněn. Bez ohledu na to, jakou důvěru chová stěžovatel ke svým zaměstnancům na jejich kvality zaručené řádným proškolením či poučením, je v jeho možnostech samostatně zjišťovat kontrolu hmotnosti vozidel. Nemůže se zprostit odpovědnosti za správní delikt odkazem na řádné poučení a proškolení svých řidičů. Stěžovatel mohl a měl o přetížení jím provozovaných vozidel vědět.

pokračování

[6] Důkazní břemeno ohledně splnění liberačního důvodu tíží stěžovatele. Není povinností správních orgánů vyhledávat a zjišťovat důkazy ohledně naplnění tohoto důvodu za něj. Stěžovatel pouze v přípisu ze dne 24. 6. 2013 uvedl, že navrhuje předvolat provozovatele a vyzvat jej k doložení splnění povinností – prokázání odborné způsobilosti řidičů, splnění poučovací povinnosti, provedení školení a doložení evidencí dopravy. Navržené důkazy prokazovaly žalovaným nerozporované skutečnosti, nikoliv vynaložení veškerého úsilí k zabránění spáchání deliktu. Naplnění liberačního důvodu se proto nepodařilo prokázat.

II. Obsah kasační stížnosti

[7] Rozsudek krajského soudu napadl stěžovatel kasační stížností, ve které uplatňuje námitky, jež podřazuje pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[8] Krajský soud část stěžovatelovy argumentace přešel, což mu umožnilo dojít k závěru o nedostatečnosti vynaložení veškerého možného úsilí, aby nedošlo k porušení závazných norem. Soud zatížil napadené rozhodnutí zmatečností, pokud se vyhnul argumentací vznesené v žalobě na str. 5, čl. VI a zúžil ji toliko na formální obsahové splnění citované vyhlášky.

[9] Konstrukce žalovaného převzatá soudem, že prokázání skutku přetížení vozidla a udělení blokové pokuty řidiči samo o sobě vede k odpovědnosti provozovatele, je projevem dovození absolutní objektivní odpovědnosti za správní delikt. To však nedopovídá předpokladům § 43 zákona o pozemních komunikacích.

[10] Krajský soud reprodukuje pouze část návrhů, pokud uvádí, že stěžovatel spatřuje vyvinutí veškerého úsilí v předcházení porušení zákonných povinností v řádném proškolení a poučení o povinnostech při řízení nákladních vozidel. Stěžovatel požadoval a navrhoval výslech zasahujících policistů – kontrolních pracovníků a řidiče nákladního vozidla. Dále uváděl návrh na předvolání k podání vysvětlení samotného provozovatele nákladního vozu ohledně doložení splnění povinností (odborná způsobilost řidiče, splnění poučovací povinnosti, systém školení, provedení a doložení systému kontroly, systém organizace a evidence dopravy).

[11] Tvzení soudu, že stěžovatel žádným způsobem hmotnost jím provozovaných vozidel neověřoval, a proto nelze dojít k závěru, že splňuje liberační důvod dle § 43 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, je neudržitelné, neboť z celého spisového materiálu vyplývá, že navrhoval provedení dokazování, v rámci kterého by byl schopen liberační důvod doložit. Konstatování, že neunesl důkazní břemeno, je podle jeho názoru účelové, nepřesné a neudržitelné s ohledem na obsah přípisu ze dne 24. 6. 2013, kde navrhoval provedení důkazů, a odvolání ze dne 19. 7. 2013, kde poukazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2011, č. j. 5 As 7/2011 - 48. V tomto rozhodnutí je vyjádřen princip řádného zjišťování rozhodných okolností. Shrnutí soudu, že v daném případě byl dostatečně zjištěn skutkový stav na základě vážního lístku, je zkreslené a nepravdivé. Jediný důkaz vystavený na místě, z něhož byla dovozena subjektivní odpovědnost za přestupek, neunesla kritéria důkazního břemene v rovině objektivní odpovědnosti, a to s ohledem na ostatní nepřipuštěné důkazy.

[12] Nezákonost stěžovatel shledává v nesprávném posouzení právní otázky ohledně nemožnosti řádně uplatnit důkazy, kterými se snažil prokázat, že nepřikázal ani nepovolil sankcionované jednání, a že byly odmítnuty všechny jím uplatněné liberační důvody. Tím byly porušeny: zásady činnosti správních orgánů dle § 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zásady materiální pravdy a vyhledávací dle § 50a a § 51 správního řádu; předpoklady objektivní odpovědnosti dle § 43 zákona o pozemních komunikacích (v této souvislosti mimo jiné poukazuje na dovození principu absolutní

odpovědnosti); a právo na spravedlivý proces zakotvené v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (v této souvislosti mimo jiné odkazuje na rezignování na argumentaci vyjádřenou v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2007, č. j. 4 As 28/2006 – 65).

[13] Vady řízení s vlivem na zákonnost spočívají v odmítnutí všech důkazů a návrhů. Vážní lístek jako jediný podklad neunese kritéria důkazu pro objektivní odpovědnost. Tyto vady jsou porušením zásad dle § 3, § 50 a § 51 - 56 správního řádu.

[14] Nepřezkoumatelnost je spatřována v tom, že soud své stanovisko opřel o skutečnosti, které nezjistil, ale pouze dovodil, že nebyly splněny. Tvrzení, že hmotnost vozidla neověřoval, je pouze neověřenou hypotézou. V této souvislosti mimo jiné odkazuje na rezignaci na vyjádření k rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 7. 2010, č. j. 5 As 60/2009 – 163.

[15] Stěžovatel s ohledem na výše uvedené navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[16] Žalovaný nevyužil svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[17] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je ve smyslu ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s. řádně zastoupen. Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[18] Nejprve se soud zabýval nepřezkoumatelností rozsudku krajského soudu. Pokud by totiž byla tato vada shledána, mohlo by to bránit přezkumu dalších stížních námitek. Jde o vadu natolik závažnou, že k ní soud přihlíží i z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[19] Při posuzování této otázky vyšel ze své judikatury týkající se nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů. V rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS, se podává, že nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je dána také tehdy, pokud z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsany skutkový stav pod zvolené právní normy (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52).

[20] Stěžovatel krajskému soudu vytýká, že se vyhnul řádné argumentaci vznesené v žalobě na str. 5, čl. VI a zůžil ji jenom na formální splnění předepsaných obsahových náležitostí. Ve své podstatě, tak namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, ač ji označuje za zmatečnost.

pokračování

[21] Nejvyšší správní soud z žaloby ověřil, že stěžovatel v čl. VI žaloby vznesl námitku, že správní orgán I. stupně přípis ze dne 24. 6. 2013 zcela ignoroval, aniž by to jakkoliv odůvodnil. Správní orgán I. stupně se ve svém rozhodnutí s dokumentem a konkrétními návrhy vypořádal pouze tak, že k nim přihlédl, aniž by to jakkoliv rozvedl. Nezabýval se argumentací včetně nabízené judikatury ohledně předpokladů objektivní odpovědnosti a rezignoval na jakékoliv odůvodnění přijatého postupu. Stěžovatel za zmatečné považuje opomenutí § 125d a § 125e zákona o silničním provozu, pokud bylo stěžovatelem argumentováno rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2007, č. j. 4 As 28/2006 – 65, zde navíc žalovaný supljuje povinnost správního orgánu I. stupně a nepřijatelně rozšiřuje odpovědnost dle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu. Vadné je i nevypořádání se s kolizí mezi delikty uvedenými v zákoně o silničním provozu a v zákoně o pozemních komunikacích. Dále namítá nesprávnou formulaci *nejvyšší povolené hmotnosti* dle § 15 vyhlášky o schvalování technické způsobilosti. Rovněž žalovanému vytýká odmítnutí rozsudku vydaného ve věci sp. zn. 6 A 126/2006 (pozn. Nejvyššího správního soudu: zde má zřejmě na mysli rozsudek ze dne 27. 10. 2004, č. j. 6 A 126/2002 – 27), s odkazem na použití pozdějšího práva.

[22] Krajský soud na výše uvedenou argumentaci nijak nereagoval. Tímto postupem porušil § 72 s. ř. s., podle kterého soud přezkoumává napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, jakož i právo stěžovatele na spravedlivý proces [srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08, podle něhož jsou soudy povinny „*svá rozhodnutí řádně odůvodnit; jsou povinny též vysvětlit, proč se určitou námitkou účastníka řízení nezabývaly (např. proto, že nebyla uplatněna v zákonem stanovené lhůtě). Pokud tak nepostupují, porušují právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny*“]. Námitka nepřezkoumatelnosti je z důvodu nevypořádání části žalobní argumentace proto důvodná.

[23] Stěžovatel nepřezkoumatelnost dále spatřuje v tom, že krajský soud své rozhodnutí opřel o skutečnosti, které nezjistil, nýbrž pouze dovedl, že nebyly splněny. Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku uvedl, že stěžovatel měl možnost kontrolovat hmotnost nákladních vozidel a jimi přepravovaného nákladu. Protože v nyní posuzované věci hmotnost provozovaných vozidel neověřoval, nenaplnil liberační důvod dle § 43 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích. Ke zproštění odpovědnosti za správní delikt nepostačuje řádné proškolení a poučení řidičů.

[24] Stěžovatel však nikdy neuváděl, že by hmotnost vozidel či nákladu nekontroloval, resp. není vůbec zřejmé, zda provádění vážení vozidel či nákladu neměl v úmyslu prokázat svými důkazními návrhy (zejména podání vysvětlení ohledně doložení splnění povinnosti provedení a doložení systému kontroly. V rámci správního řízení a řízení před krajským soudem nebyl proveden žádný důkaz, ze kterého by tato skutečnost plynula. Správní orgány a krajský soud ostatně vycházely při svém rozhodování toliko z jediného důkazu, a to vážního lístku. Skutečnost, zda stěžovatel vážení vozidla a nákladu prováděl či neprováděl, v řízení zjišťována nebyla. Závěr krajského soudu je proto nepřezkoumatelný.

[25] Jedná se při tom o stěžejní východisko odůvodnění napadeného rozsudku, ze kterého krajský soud vyvozuje závěr, že stěžovatel nevynaložil veškeré úsilí, které po něm lze požadovat k zabránění porušení zákonné povinnosti v dané věci, a proto nenaplnil liberační důvod dle § 43 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, a to i kdyby své řidiče náležitě proškolil a poučil.

[26] Závěr, dle kterého proškolení a poučení řidičů pro naplnění liberačního důvodu nepostačuje, není podložen žádnou úvahou. I tento závěr je proto nepřezkoumatelný, neboť soud mimo shora uvedeného konstatování, že stěžovatel neprováděl kontrolu váhy, a proto nepostačuje proškolení a poučení řidičů, nic jiného neuvedl. Z jeho odůvodnění nelze seznat, zda

by řádné vážení nákladních vozů či nákladu bylo samo o sobě způsobilé zprostit stěžovatele odpovědnosti za správní delikt. Soud bez jakéhokoliv bližšího odůvodnění dospěl k závěru, že kontrolou váhy bylo možné vynaložit větší úsilí než proškolením a poučením řidičů.

[27] V této souvislosti lze poukázat na judikaturu, ve které se ke shodně formulovanému liberačnímu ustanovení obsaženým v řadě jiných právních předpisů, vyslovil Nejvyšší správní soud. Jedná se např. o rozsudek dne 30. 9. 2014, č. j. 2 As 51/2013 – 22 [který se vyslovil k § 182 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů], či ze dne 19. 9. 2014, č. j. 4 As 123/2014 – 33 [který se vyslovil k § 10 odst. 1 zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), ve znění pozdějších předpisů]. Obdobně lze inspirativně poukázat i na rozsudek ze dne 18. 4. 2013, č. j. 1 As 188/2012 - 30.

[28] Pokud je dále v kasační stížnosti poukazováno na absenci vyjádření k rozsudku č. j. 5 As 60/2009 - 163, je nutné trvat na tom, že povinnost soudu řádně odůvodnit své rozhodnutí nemůže být pojmána tak široce, že by bylo třeba vždy vyslovit podrobnou odpověď na každé jednotlivé tvrzení účastníka řízení (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 5. 1. 2005, sp. zn. IV. ÚS 201/04, publ. jako N 3/36 SbNU 19, ze dne 30. 5. 2006, sp. zn. I. ÚS 116/05, publ. jako N 108/41 SbNU 349, či ze dne 22. 9. 2009, sp. zn. III. ÚS 961/09, publ. jako N 207/54 SbNU 565). Zvláště pokud v nynější věci bylo v žalobě odkazováno na obecné závěry o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí vyslovené v uvedeném rozsudku. Námitka nepřezkoumatelnosti z této příčiny je proto nedůvodná.

[29] Soud se dále nemohl vyslovit ani ke kasační námitce, zda tvrzené skutečnosti a navrhované důkazy mohly vést k prokázání liberačního důvodu dle § 43 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, protože část rozsudku krajského soudu týkající se liberačního důvodu, resp. jeho nenaplnění, byla nepřezkoumatelná. Nelze se proto vyjádřit ani k otázce, zda neprovedením uvedených důkazů bylo zasaženo do stěžovatelových práv.

[30] Za dané situace by bylo předčasné důkazní návrhy a skutková tvrzení hodnotit, nicméně Nejvyšší správní soud musí korigovat krajský soud ve výčtu okolností, ohledně kterých stěžovatel navrhoval svoje předvolání. Soud totiž opomněl uvést, že v přípisu ze dne 24. 6. 2013 stěžovatel mimo jiné navrhl svoje předvolání k podání vysvětlení ohledně doložení splnění povinnosti provedení a doložení systému kontroly.

[31] Ačkoliv Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že rozsudek krajského soudu je v části nepřezkoumatelný, nebrání tato skutečnost přezkumu rozsudku z pohledu dalších kasačních námitek napadajících závěry, které jsou oddělitelné od nepřezkoumatelné části rozsudku (viz též usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 74, publ. pod č. 1566/2008 Sb. NSS). Takovouto oddělitelnou, a tedy i přezkoumatelnou částí rozsudku je i otázka příklonu k principu absolutní odpovědnosti za správní delikt, otázka rozložení důkazního břemene ohledně liberačního důvodu a otázka vážního lístku coby důkazu pro objektivní odpovědnost.

[32] Pokud stěžovatel odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2011, č. j. 5 As 7/2011 – 48, je nutné poukázat na skutečnost, že toto rozhodnutí řeší uplatnění koncentrační zásady dle § 82 odst. 4 správního řádu v řízeních vedených z moci úřední, v nichž má být účastníkovi řízení uložena nějaká povinnost. V nyní souzené věci otázka uplatnění koncentrace ve správním řízení vůbec řešena nebyla. V uvedeném rozhodnutí je citován § 50 odst. 3, věta druhá, správního řádu, podle kterého je správní orgán povinen i bez návrhu

pokračování

zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena. Jestliže stěžovatel poukazuje na toto ustanovení a snaží se tím zvrátit závěr o rozložení důkazního břemene ohledně prokázání liberačního důvodu, je nutné odkázat na judikaturu zdejšího soudu. V rozsudku ze dne 18. 3. 2010, č. j. 9 As 30/2009 – 163, se uvádí, že: *[z] hlediska důkazní teorie se tedy jedná o tzv. liberační důvod, kdy žalobce připouští negativní právní stav, avšak prokazuje, že z důvodu existence jiných skutečností na něj nelze nazírat jako na stav nezákonný. Pokud by prokázal existenci tvrzených skutečností, pak by skutečně mohl zvrátit hodnocení původně zřejmě nezákonného stavu ve svůj prospěch. Je však nutno konstatovat, že v každém případě leží prokázání liberačního důvodu zcela na straně toho, kdo jej tvrdí.* Ustanovení § 50 odst. 3, věta druhá, správního řádu proto nelze vykládat tak, že by obracelo důkazní břemeno stran liberačního důvodu, neboť to vždy leží na straně osoby, která se chce liberovat.

[33] Stěžovatel krajskému soudu vytýká, že předpoklad jeho odpovědnosti staví pouze na faktu zjištění hmotnosti vozidla, které v zásadě nelze zpochybnit. Tato úvaha je příklonem k pojetí absolutní odpovědnosti, která neodpovídá předpokladům daným v § 43 zákona o pozemních komunikacích. Uvedenou námitku hodnotí soud jako nedůvodnou, krajský soud v nyní posuzované věci nevyklučuje aplikaci uvedeného liberačního důvodu, pouze dovedl, že ohledně něho nebylo uneseno důkazní břemeno. Takový postup nelze vnímat jako příklon k absolutnímu principu odpovědnosti bez možnosti liberace.

[34] Co se týče námítky, že vážný lístek sám o sobě neunese kritéria důkazu pro objektivní odpovědnost, je zdejší soud zajedno s krajským soudem v tom, že k prokázání odpovědnosti za správní delikt dle § 42b odst. 1 písm. r) zákona o pozemních komunikacích v nynější věci postačuje vážný lístek ve spojení se zjištěním provozovatele vozidla. Relativně samostatnou otázkou je pak případné prokázání liberačního důvodu, který jako výluka zbavuje subjekt, který se ho dovolává, objektivní odpovědnosti za správní delikt. Uvedená kasační námitka je proto nedůvodná.

IV. Závěr a náklady řízení

[35] Z výše uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a současně vrátil věc tomuto soudu k dalšímu řízení. V něm je soud vázán výše vysloveným právním názorem zdejšího soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). V novém rozhodnutí musí vypořádat stěžovatelem vznesenou argumentaci, kterou v napadeném rozhodnutí opomenul vypořádat. Dále musí vyložit, z jakých důvodů jsou či naopak nejsou stěžovatelem namítané tvrzení a důkazy způsobilé naplnit liberační důvod dle § 43 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích. Pokud krajský soud přezkoumatelným způsobem dospěje k závěru, že stěžovatelem tvrzené skutečnosti jsou ve vztahu k zákonem stanovenému liberačnímu důvodu bez významu, nemusí navržené důkazy provést.

[36] V novém rozhodnutí pak krajský soud rozhodne podle § 110 odst. 3 s. ř. s. i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. července 2015

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu